

WOJEWODA ŁÓDZKI

Łódź, dnia 22 lipca 2025 r.

PNIK-I.4131.475.2025

Rada Gminy Bedlno

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XV/82/2025 Rady Gminy Bedlno z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników oraz kandydatów na strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Bedlno, w części obejmującej:

- § 1 ust. 1 pkt 1 w zakresie wyrazów: „za każdą rozpoczętą godzinę”,
- § 1 ust. 1 pkt 3 w zakresie wyrazów: „za każdą rozpoczętą godzinę”.

Uzasadnienie

Rada Gminy Bedlno podjęła w dniu 26 czerwca 2025 r. uchwałę w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników oraz kandydatów na strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Bedlno.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Bedlno zawiadomienia z dnia 1 lipca 2025 r. znak: PNIK-I.4131.475.2025.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania nadzorczego Wójt Gminy Bedlno wskazał, że uchwała ureguje jedynie kwestię samej wysokości (kwoty) ekwiwalentu przez

wskazanie jego stawki godzinowej, który jest przyznawany za uczestnictwo w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu. Przedmiotowa uchwała nie odnosi się w ogóle do zagadnienia zasad naliczania wysokości tego ekwiwalentu, które nie zostało objęte kompetencją dla rad gmin, a zatem nie można postawić zarzutu, iż Rada Gminy Bedlno dopuściła się modyfikacji przepisu ustawowego, który te zasady reguluje.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi między innymi art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2025 poz. 244) – zwanej dalej ustawą, zgodnie z którym strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny (ust. 1). Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1631 i 1674) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (ust. 2).

W § 1 ust. 1 pkt 1 i 3 uchwały Rada Gminy Bedlno sformułowała sposób naliczania ekwiwalentu pieniężnego "za każdą rozpoczętą godzinę udziału w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych;" (pkt 1) oraz "za każdą rozpoczętą godzinę udziału w szkoleniach lub ćwiczeniach." (pkt 3). Użyte w ww. przepisie uchwały sformułowanie „za każdą rozpoczętą godzinę” oznacza ustalenie sposobu naliczania ekwiwalentu pieniężnego. Zgodnie zaś z treścią art. 15 ust. 2 ustawy ekwiwalent pieniężny dla strażaka ratownika OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny. Regulacja zawarta w § 1 ust. 1 pkt 1 i 3 uchwały modyfikuje zatem treść art. 15 ust. 2 ustawy w zakresie dotyczącym sposobu naliczania ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika OSP, który uczestniczył w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach lub ćwiczeniach. Treść § 1 ust. 1 pkt 1 i 3 uchwały nie jest dosłownym powtórzeniem art. 15 ust. 2 ustawy, a przeciwnie wprowadza odmienną od ustawy regulację. W orzecznictwie sądów administracyjnych wielokrotnie wypowiedany był pogląd, że modyfikacje stanowią istotne naruszenie prawa, bowiem modyfikacja regulacji ustawowych przez przepisy uchwały może prowadzić do interpretacji odmiennej bądź sprzecznej z intencjami ustawodawcy. Zaznaczyć

jednocześnie należy, że w orzecznictwie sformułowany został pogląd, że istnieje możliwość powtórzenia regulacji ustawowych – w takim przypadku powtórzenia w aktach prawa miejscowego innych regulacji normatywnych powinny być powtórzeniami dosłownymi, aby uniknąć wątpliwości, który fragment tekstu prawnego ma być podstawą odtworzenia normy prawnej (por. wyrok WSA w Poznaniu z dnia 27 sierpnia 2015 r., sygn. akt IV SA/Po 368/15). Takie powtórzenie powinno również być podyktowane względami zapewnienia komunikatywności tekstu prawnego. Mając na uwadze, że przedmiotowa uchwała jest aktem prawa miejscowego, adresowanym do odbiorcy lokalnego, który powinien mieć pełną wiedzę o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach, pozostawienie w obrocie prawnym sformułowania przyjętego przez Radę Gminy Bedlno będzie prowadzić do błędnej interpretacji przepisu ustawy. Dodatkowo organ nadzoru zaznacza, że powyższego naruszenia prawa nie zmienia fakt prawidłowego przytoczenia w uzasadnieniu do uchwały art. 15 ust. 2 ustawy. Treść § 1 ust. 1 pkt 1 i 3 uchwały bowiem w dalszym ciągu modyfikuje powyższą regulację ustawy, a tym samym w sposób istotny narusza treść art. 15 ust. 2 ustawy.

W tym stanie faktycznym i prawnym zasadnym i wystarczającym jest stwierdzenie nieważności uchwały Nr XV/82/2025 Rady Gminy Bedlno z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników oraz kandydatów na strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Bedlno w części obejmującej § 1 ust. 1 pkt 1 i 3 w zakresie wyrazów: „za każdą rozpoczętą godzinę”.

Powyższe rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135), za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:

Wójt Gminy Bedlno